

Povijest obrazovanja u Republici Hrvatskoj

...od stoljeća sedmog tu Hrvati dišu...

Nekada davno...

Koncem 9. stoljeća djelovali su braća Ćiril i Metod,
naši prvi učitelji...

Ćiril je tvorac našega prvoga pisma - glagoljice.

NAŠA BAŠTINA...

Baščanska ploča, 1100. g.

Od desetog do osamnaestog stoljeća unutar crkve su djelovale naše prve škole... Kako su nastajale unutar crkvenih zajednica – župa nazvane su župne škole.

U ŽUPNIM školama djecu su obučavali župnici, kapelani, ponekad i orguljaši.

Djeca su u ovim školama učila čitati, pisati, računati i podučavana su u vjeronauku.

Sustavno prosvjećivanje naroda započinje za vladavine Marije Terezije, koja izdavanjem naredbe o Općem školskom redu 1774. pokreće reformu školstva s naglaskom na osnovno školstvo.

Od tada se u svakom mjestu u kojem je postojala župna crkva morala otvoriti pučka škola i sva djeca od 7. do 12. godine bila su je obvezna pohađati.

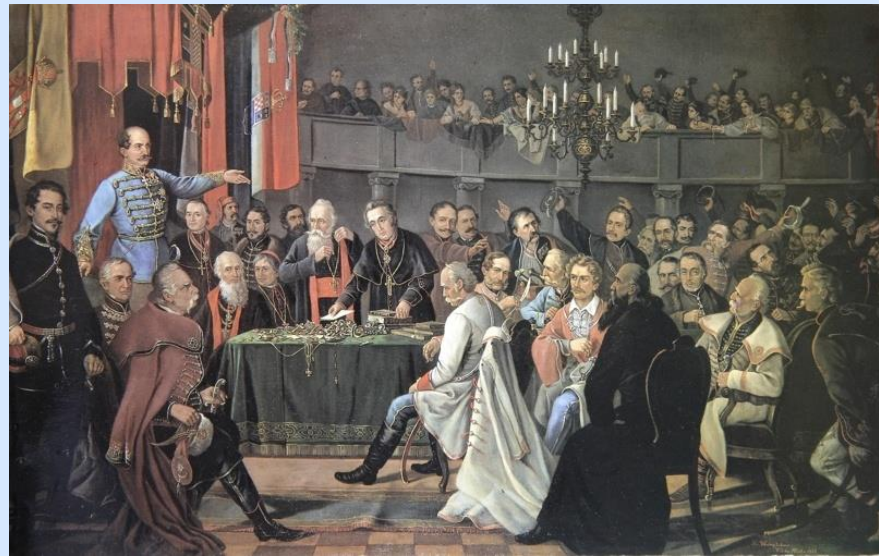
Kako je tada u školama bilo?

Obuka u pučkim školama slabo je napredovala
jer nije bilo školskih knjiga i učila.

Nije bilo ni dovoljno učitelja.

Hrvatski sabor 1874. godine donosi prvi hrvatski školski zakon, kojim se reguliralo obvezno petogodišnje školovanje, a nastavni jezik umjesto dotadašnjega njemačkog postaje hrvatski.

Kraj 19.st.?

- Pored točno propisanih normi za veličinu školskog prostora, bio je propisan i sav potreban inventar i školsko pokućstvo.
- Posebno su bile značajne školske klupe koje su trebale biti barem za tri uzrasta, s posebnom napomenom da tamo gdje se poučavaju učenici oba spola treba, između djevojačkih i dječjačkih sjedala, napraviti prolaz za učitelja

Kraj 19.st.

- Klupe su trebale imati spremišta za učila, rupe za tintarnice s poklopcima i utore za olovke i držala. Učiteljski stol ili katedra bio je smješten na povišenom mjestu s prednje strane, radi preglednosti razreda.
- Neizostavni dio školske učionice bila je školska ploča, te nastavna učila kao što su računalo, reljefni zemljovid, globus s kompasom, te zidna početnica za hrvatski jezik i matematiku i suhi preparati ptica.
- Uvodi se tjelovježba kao obvezatni predmet u pučke škole - gombališta

Šegrtske škole...

- 1892. godine Kraljevska zemaljska Vlada donosi odluku o obveznom osnivanju šegrtskih škola. Šegrti (učenici) učili su zanat kod privatnih majstora ili u nekoj organizaciji, a u školi su učili teorijske predmete. Školu su pohađali dvije ili tri godine, jedanput ili dvaput tjedno.
50 učenika u učionici?

Početak 20.st.

Obrazovni sustav dobiva svoje konture, a vizionari i reformatori imaju pune ruke posla s opismenjavanjem našeg tada poprilično neukog stanovništva.

Učiteljice su se obvezivale na celibat prilikom ulaska u zvanje, jer je tako nalagao zakon koji je na snazi bio gotovo 30 godina.

One su znale da neće imati svoju djecu, jer se tada smatralo da se u tom slučaju ne bi dobro brinule za učenike.

druga polovica 20.st.

- 1945. godine šegrtske škole su zamijenjene školama učenika u privredi s praktičnom obukom.
- Od 1974. do 1990. godine sve srednje škole su "usmjerene", osposobljavale su za određena zanimanja i mogućnost nastavka školovanja na višim i visokim školama.

- Poslije 1990. godine ukinute su srednje škole usmjerenog obrazovanja i osnovane su gimnazije, tehničke i obrtničke škole.

DANAS

- Sustav obrazovanja danas počinje s predškolskim ustanovama . Dječji vrtići zaduženi su za cjelodnevni ili kraći program odgoja i obrazovanja, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi djece od navršениh 6 mjeseci do polaska u školu.
- Djeca s navršениh 6 i pol godina kreću s obveznim primarnim obrazovanjem koje traje 8 godina. Za one starije od 15 godina koji nisu završili osnovnu školu postoji sustav osnovnog obrazovanja za odrasle.

DANAS

- Srednje škole, gimnazije te strukovne (tehničke, industrijske, obrtničke) i umjetničke (glazbene, plesne, likovne) škole.

Gimnazije imaju općeobrazovni nastavni program, traju 4 godine i završavaju obveznim završnim ispitom – državnom maturom.

Školovanje u strukovnim i umjetničkim školama može trajati od 1 do 5 godina, te najčešće završava izradom i obranom završnog rada, no moguće je i dodatno polaganje državne mature za one učenike koji su završili četverogodišnje srednje obrazovanje.

DANAS

Od 2010. uspjeh na državnoj maturi temelj je upisa na visokoškolske ustanove.

Osim srednjih škola postoje i programi osposobljavanja za rad u struci te škole za obrazovanje odraslih. Pohađanje osnovnih i srednjih državnih škola besplatno je.

I NA KRAJU

Učenje je kao veslanje protiv struje. Čim prestaneš veslati, tj. učiti, neizostavno ideš natrag!
Benjamin Britten

Cilj obrazovanja je stjecanje znanja o vrijednostima, a ne o činjenicama..
William Motter Inge

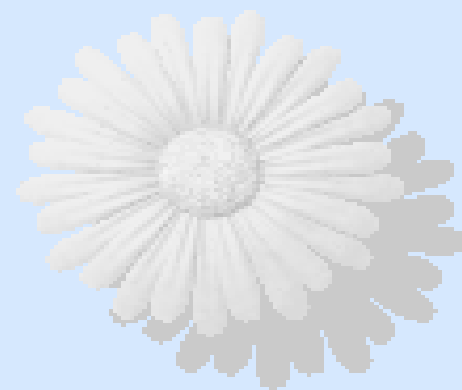

Najveća nada svake zemlje leži u primjerenom školovanju mladih.

Erazmo Roterdamski

hvala na pozornosti

Za Erasmus+, pripremila i realizirala
Marija Kalaba, prof.